

SvD

Publicerat 10 februari 2005 15:17

Livsmönster bakom sjukskrivningar

Kvinnors livsmönster tycks ha en stor betydelse för risken att bli sjukskriven.

Långtidssjukskrivna kvinnor har oftare huvudansvaret för familjen och har dålig förankring i arbetslivet, visar en ny studie.

De senaste tio åren har kurvan över långtidssjukskrivna kvinnor pekat stadigt uppåt, 1996 var 56 000 kvinnor sjukskrivna mer än tre månader, förra året var siffran 137 000. Visserligen ökar männens långtidssjukskrivning också, men från 39 000 1996 till 76 000 förra året.

Flera faktorer tycks förklara den stora ökningen av långtidssjuka kvinnor visar en studie av 600 kvinnor, där hälften var långtidssjukskrivna och hälften "friska".

Gemensamt för de långtidssjukskrivna var att de oftare hade haft samma arbetsgivare och samma yrke under hela sitt yrkesliv medan kvinnor i motsvarande yrke som inte var sjukskrivna hade bytt yrke och arbetsgivare flera gånger.

- Viss rörlighet är nog bra, inte minst ur hälsosynpunkt, eftersom det är större chans att man hittar det jobb man passar för och som man kan göra en insats för, konstaterar Héléne Sandmark, Karolinska institutet, som varit projektledare för studien tillsammans med civilekonomen Monica Renstig.

De långtidssjukskrivna kvinnorna hade i genomsnitt fler barn än kvinnorna som inte var sjukskrivna, de uppgav också att de hade tagit huvudansvaret för barn och familj och de hade oftare jobbat deltid.

- Det här har naturligtvis betydelse för dels hur mycket man är på sitt arbete. Har man fler barn har man haft fler avbrott i arbetslivet för föräldraledighet och sjuka barn och i det snabba tempo vi har i arbetslivet i dag har det naturligtvis betydelse för hur vi tar oss fram på arbetsmarknaden, säger Héléne Sandmark.

Fyra av tio uppgav att de skulle kunna gå tillbaka till arbetet om de fick arbeta kortare dagar, men att de inte hade råd att gå ner i arbetstid. Studien visar också att de ekonomiska incitamenten för att gå tillbaka till arbetet är små eftersom de merkostnader det innebär med resor och lunchmat gör att 90 procent av kvinnorna förlorar på att yrkesarbeta.

Intervjuerna ger bilder av kvinnor som generellt sett trivs sämre med sina arbetsuppgifter och på sina arbetsplatser än kvinnorna i kontrollgruppen.

- **Vi slogs av** att kvinnorna var väldigt slitna, de hade inte bara ett problem utan flera, och så hade det varit i flera år. Till slut hade de blivit långtidssjukskrivna.

STOCKHOLM TT

Detta är en utskrift från Svenska Dagbladets nätupplaga, **SvD.se**